

RIEDELLEN IN DE LES (ALFA) NT2!

Een verzameling van meer dan 50
taaluitingen om in de les te riedelen

Janique Vanderstocken

1. Iemand begroeten

Hé, goeiedag!
Hé, goeiedag!
Goeiemorgen!
Goeiemorgen!
Goeiemiddag!
Goeiemiddag!
Goeienavond!
Goeienavond!

Breng vooraf a.d.h.v. foto's of tekeningen de dagdelen aan, zodat het voor de cursisten duidelijk is welke begroeting op welk moment van de dag past.

2. Iemand verwelkomen

Hé, goeiedag!
Hé, goeiedag!
Kom binnen!
Kom binnen!
Alles goed?
Alles goed?
Ga zitten!
Ga zitten!
Zet u maar!
Zet u maar!

Gebruik bij het aanbrengen van deze idiomen zoveel mogelijk ondersteunende gebaren en laat de cursisten deze gebaren zelf ook uitvoeren. De combinatie van het visuele en het auditieve aspect, én het laten uitvoeren van bewegingen, zorgen er voor dat beide hersenhelften aangesproken worden. Op die manier blijven de uitdrukkingen dan ook veel gemakkelijker 'hangen bij de cursisten'.

Ook al is de uitdrukking "Zet u maar!" geen correcte Nederlandse uitdrukking (gallicisme en germanisme), ze wordt in onze dagdagelijkse taal toch vrij veel gebruikt. De cursisten zullen ze zeker wel eens te horen krijgen, vandaar dat ik ze ook aanbreng. Wijs er de cursisten op dat dit echt wel spreektaal is en dit louter in een informele situatie kan gebruikt worden.

3. Informeren naar het welzijn van iemand (1)

Alles goed met jou?
Alles goed met jou?
Alles goed?
Alles goed?
Ja, dank je!
Ja, dank je!
En met jou?
En met jou?
Alles goed met jou?
Alles goed met jou?
Alles goed!
Alles goed!

Je kan op verschillende manieren vragen hoe het met iemand gaat:

- *Hoe gaat het (met u)?*
- *Hoe maakt u het?*
- *Hoe is het (met u)?*
- *Hoe is 't?*

Kies zelf welke uitdrukking(en) je wil aanbrengen. Probeer daarbij wel rekening te houden met de regio waar je les geeft. Wat op de ene plaats zeer 'natuurlijk' klinkt, kan op een andere plaats dan weer als zeer gekunsteld overkomen.

4. Informeren naar het welzijn van iemand (2)

Alles goed met jou?
Alles goed met jou?
Alles goed!
Alles goed!
Alles goed met de familie?
Alles goed met de familie?
Alles goed!
Alles goed!
Alles goed met de gezondheid?
Alles goed met de gezondheid?
Alles goed!
Alles goed!

Deze riedel lijkt een stuk moeilijker dan de vorige, maar is op zich niet zoveel moeilijker. Je vertrekt immers vanuit dezelfde constructie "Alles goed met ...".

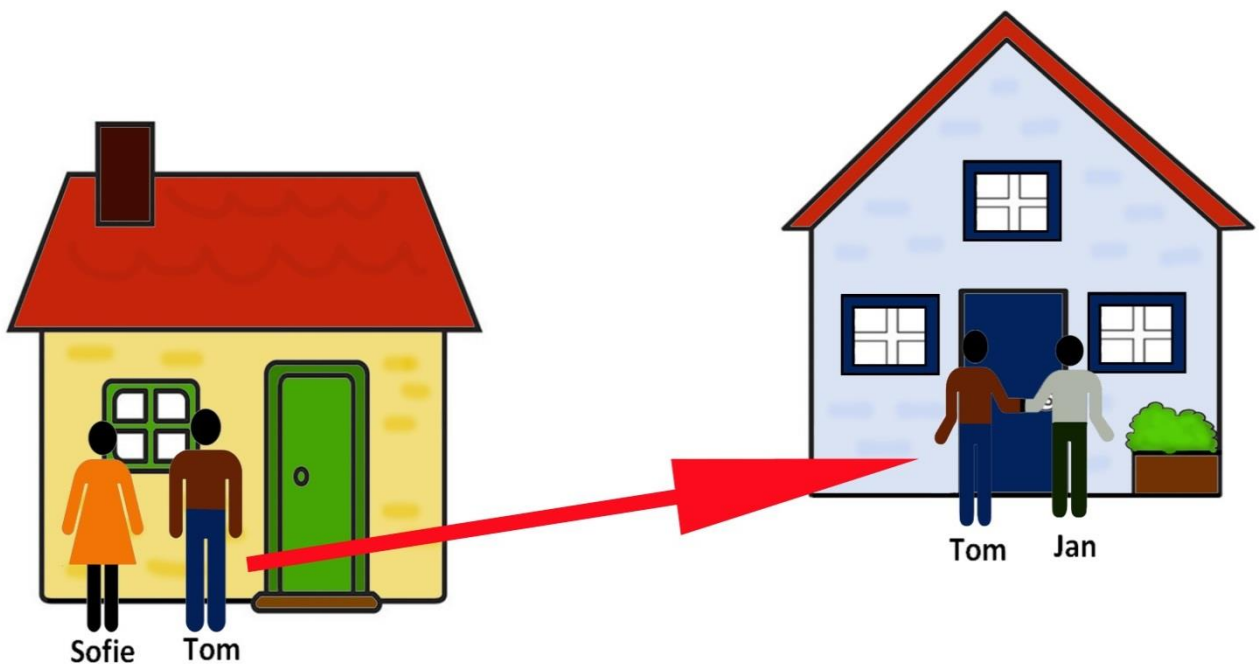
5. Iemand begroeten die je al lang niet meer zag

Zeg, da's lang geleden!
Zeg, da's lang geleden!
Hoe is het met jou?
Hoe is het met jou?
Zeg, da's lang geleden!
Hoe is het nog met jou?

Zorg uiteraard dat alle cursisten de uitdrukking "Da's lang geleden!" goed begrijpen vooraleer je begint te riedelen!

6. Vragen om je groeten over te brengen

Heb je Jan nog gezien?
Heb je Jan nog gezien?
Hoe is het met hem?
Hoe is het met hem?
Doe hem de groeten!
Doe hem de groeten?
Heb je Karla nog gezien?
Heb je Karla nog gezien?
Hoe is het met haar?
Hoe is het met haar?
Doe haar de groeten!
Doe haar de groeten!
En de groeten aan Kamiel!
Doe de groeten aan Kamiel!

7. De groeten van iemand overbrengen

Hé, goeiedag! Alles goed?
Hé, goeiedag! Alles goed?
Je hebt de groeten van Sofie!
Je hebt de groeten van Sofie!
Hé, goeiedag! Alles goed?
Hé, goeiedag! Alles goed?
Je hebt de groeten van André!
Je hebt de groeten van André!

“Doe de groeten aan ...” en “Je hebt de groeten van ...” zijn uitdrukkingen die we héél vaak gebruiken. Toch duurt het vrij lang voor onze cursisten deze uitdrukkingen zelf ook gaan gebruiken.

Omdat de 2 uitdrukkingen samen horen, breng ik ze altijd na mekaar aan.

Wijs er op dat “Doe de groeten aan ...” hetzelfde betekent als “goeiedag zeggen aan iemand die op een andere plaats is, en dit via een andere persoon”.

Ik leg dit altijd uit via een schematische voorstelling op het bord. A.d.h.v. een dergelijke tekening kan je makkelijk een situatie schetsen en verwoorden wat de mensen in die situatie zeggen:

1. Tom is bij Sofie.
2. Tom neemt afscheid van Sofie.
3. Sofie zegt: “Doe de groeten aan Jan”
4. Tom gaat naar Jan.
5. Tom begroet Jan.
6. Tom zegt: “Je hebt de groeten van Sofie”.

Na het riedelen oefen je dit best nog in door cursisten de plaats van Sofie, Tom en Jan te laten innemen.

8. Reageren op een geschenk

Ik heb iets voor jou!
Ik heb iets voor jou!
Dat had je niet moeten doen!

Ik heb iets voor jou!
Ik heb iets voor jou!
Dat had je niet moeten doen!

Ook hier weer een typische uitdrukking die je vaak hoort!

“Dat had je niet moeten doen!” is niet zo een vrij moeilijke zin voor de cursisten. Herhaal de riedel voldoende en denk niet te snel dat de uitdrukking “in hun hoofd zit”, want vaak is dat niet zo.

9. Reageren op een bedanking

Bedankt, zeg!

Bedankt, zeg!

Graag gedaan!

Da's graag gedaan!

Bedankt, zeg!

Bedankt, zeg!

Graag gedaan!

Da's graag gedaan!

Een makkelijke riedel, deze keer! Ideaal om in 2 groepen te oefenen.

Let wel op de uitspraak bij “Bedankt, zeg!”. De ‘z’ wordt hier als ‘s’ uitgesproken. We spreken dit dus uit als “bədankt seg!”

10. Reageren op een keuzemogelijkheid

Welke wil je?

Welke wil je?

Dat maakt niet uit!

Dat maakt niet uit!

Deze of die?

Deze of die?

Dat maakt niet uit!

Dat maakt niet uit!

Zorg ervoor dat de cursisten in de volgende lessen deze taaluiting voldoende kunnen oefenen door hen steeds weer een keuzemogelijkheid aan te bieden. Wanneer een cursist bijvoorbeeld naar het bord komt, bied hem/haar dan 2 quasi dezelfde krijtjes aan en vraag daarbij “Welk krijtje wil je: dit of dat?” (idem voor een stoel, een pen, ...).

11. Vragen naar en reageren op een mening (1)

Wat vind je d'r van?

Wat vind je d'r van?

Fantastisch!

Fantastisch!

Wat vind je d'r van?

Wat vind je d'r van?

Niet slecht, hé!

Niet slecht, hé!

Ik heb hier heel bewust gekozen voor de vraag “Wat vind je d'r van?”, enerzijds omdat dit toch wat gemakkelijker is om uit te spreken dan “Wat vind je ervan?”, anderzijds omdat het wat natuurlijker overkomt. Wijs de cursisten op het informele aspect van deze riedel.

12. Vragen naar en reageren op een mening (2)

Vind jij dat ook?

Vind jij dat ook?

Ja, dat vind ik ook!

Ja, dat vind ik ook?

Vind jij dat ook?

Vind jij dat ook?

Absoluut!

Absoluut!

Vind jij dat ook?

Vind jij dat ook?

Nee, ik vind dat niet!

Nee, ik vind dat niet!

Een aanvulling op de vorige riedel...

13. Reageren op een vraag waarop je het antwoord niet weet

Wat is zijn naam?
Wat is zijn naam?
Ik weet het niet!
Ik weet het niet!
Waar woont hij?
Waar woont hij?
Geen idee!
Geen idee!

Laat de cursisten zelf ook de ondersteunende gebaren (gedraaide handen, opgetrokken schouders, opgetrokken wenkbrauwen) uitvoeren.

14. Reageren op een vraag waarop je het antwoord niet meer weet

Wat is zijn naam?
Wat is zijn naam?
Dat weet ik niet meer!
Dat weet ik niet meer!
Waar woont hij?
Waar woont hij?
Dat weet ik niet meer!
Dat weet ik niet meer!
Uit welk land komt hij?
Uit welk land komt hij?
Ik ben het vergeten!
Ik ben het vergeten!
Waar werkt hij?
Waar werkt hij?
Ik ben het vergeten!
Ik ben het vergeten!

Maak vooraf het verschil duidelijk tussen "Ik weet het niet" (zie vorige riedel) en "Ik weet het niet meer". Op die manier kan je ook gemakkelijk de uitdrukking "Ik ben het vergeten!" verklaren.

15. Aangeven dat je iets kwijt bent

Wat zoek je?
Wat zoek je?
Mijn portemonnee!
Mijn portemonnee!
Heb je hem niet?
Heb je hem niet?
Nee, ik ben hem kwijt!
Nee, ik ben hem kwijt!

Riedel ook met varianten op “mijn portemonnee”. Denk daarbij aan zaken die je makkelijk ergens laat liggen zoals een paraplu, een gsm, een pennenzak, ... Vraag ook aan de cursisten wat zij al eens laten liggen hebben en gebruik ook die voorwerpen voor deze riedel.

16. Melden dat je iets gevonden hebt

Van wie is dat?
Van wie is dat?
Ik heb dat gevonden!
Ik heb dat gevonden!
Van wie is dat?
Van wie is dat?
Weet er iemand
van wie dat is?

Het hoeft geen betoog dat je deze riedel best na de bovenstaande aanbrengt!

17. Reageren op een vraag die je niet goed begrijpt

Wat bedoel je?
Wat bedoel je?
Wat bedoel je precies?
Wat bedoel je precies?
Wat bedoel je?
Wat bedoel je?
Ik begrijp je vraag niet goed!

Breng deze riedel bij voorkeur aan wanneer de situatie zich heeft voorgedaan dat je een cursist niet goed begreep, dat je veel bijkomende vragen moest stellen, ... Verwijs naar die situatie en maak op die manier duidelijk dat je “Wat bedoel je (precies)?” zegt wanneer je niet goed begrijpt wat iemand jou wil vertellen.

18. Reageren op een vraag of (iemand) iets mag (doen)

Mag ik je pen even lenen?
Mag ik je pen even lenen?
Ja, doe maar!
Ja, doe maar!
Mag ik het raam open doen?
Mag ik het raam open doen?
Ja, doe maar!
Ja, doe maar!

Dit is een vrij moeilijke riedel qua ritme. Oefen het ritme daarom eerst even in zonder de zinnen uit te spreken. Pas wanneer het ritme min of meer gekend is, kan je echt "beginnen riedelen"!

19. Vragen of je iets (nader) mag bekijken

Mag ik eens kijken?
Mag ik eens kijken?
Laat eens zien!
Laat eens zien!
Mag ik eens kijken!
Mag ik eens kijken!
Laat je 't mij
eens zien?

Cursisten tonen vaak documenten die ze met de post kregen en waarvan ze de inhoud niet begrijpen. Wanneer dit zich voordoet, kan je deze gelegenheid aangrijpen om de bovenstaande riedel aan te brengen.

20. Een nieuwtje verspreiden

Zeg, weet je 't al?
Zeg, weet je 't al?
Heb je 't al gehoord?
Moet je nu wat weten, zeg!
Wat ik heb gehoord!
Zeg, weet je 't al?
Zeg, weet je 't al?
Heb je 't al gehoord?
Moet je nu wat weten, zeg!
Wat ik heb gehoord!

Als je dan toch wil roddelen, doe het dan uiteraard zoals het hoort ☺ !

21. Reageren op een verrassende/schokkende mededeling

Zeg, weet je 't al!
Zeg, weet je 't al!
Mijn fiets is weg!
Mijn fiets is weg!
Oh, nee!
Dat meen je niet!
Oh, nee!
Dat meen je niet!

Een vervolg op de vorige riedel!

Breng deze riedel liefst "met veel drama" aan, des te beter zal hij blijven hangen.

22. Informeren naar het welbevinden

Wat scheelt er?
Wat scheelt er?
 Gaat het niet?
 Gaat het niet?
Wat scheelt er?
Wat scheelt er?
 Ben je 'n
 beetje ziek?

Wanneer we spreken, zeggen we uiteraard niet "Ben je een beetje ziek?". "Je" en "een" versmelten we samen tot een geheel.

23. Een complimentje geven

Wat zie je d' er goed uit!
Wat zie je d' er goed uit!
 Zeg, dat staat jou goed!

Wat zie je d' er goed uit!
Wat zie je d' er goed uit!
 Je ziet er stralend uit!

Ook hier heb ik weer heel bewust gekozen voor "Wat zie je d' er goed uit!".

Eenzijds is deze zin toch wat gemakkelijker om uit te spreken dan "Wat zie je er goed uit!", anderzijds komt het ook natuurlijker over.

Wijs de cursisten op het informele aspect van deze riedel.

24. Een schaamtegevoel uitdrukken

Wat heb ik gedaan?
Wat heb ik gedaan?
 Oh nee, ik schaam mij dood!
Wat heb ik gedaan?
Wat heb ik gedaan?
 Oh nee, ik schaam mij dood!
Wat heb ik gedaan?
Wat heb ik gedaan?
 Oh jee, wat dom van mij!

Een moment van schaamte, het kan de beste overkomen! Waarom de cursisten dan niet leren ook dit gevoel uit te drukken?

25. Iemand uitnodigen

Ga je mee? Ga je mee?
Ga je mee iets drinken?
 Ga je mee? Ga je mee?
 Ga je mee met mij?
Ga je mee? Ga je mee?
Ga je mee naar de voetbal?
 Ga je mee? Ga je mee?
 Ga je mee met mij?
Ga je mee? Ga je mee?
Ga je mee naar de fitness?
 Ga je mee? Ga je mee?
 Ga je mee met mij?

Er zijn weliswaar al verschillende raps, riedels en liedjes gemaakt rond de taalhandelingen 'iemand uitnodigen' en 'een uitnodiging aanvaarden of afslaan', maar voor de volledigheid geef ik er ook hier nog een paar.

26. Een uitnodiging afslaan

Ga je mee?
Ga je mee?
Ga je mee met mij?
 Sorry, ik kan niet.
 Echt waar, ik kan niet.
 Ik heb zoveel te doen.
Sorry, ik kan niet.
Echt waar, ik kan niet.
Ik heb geen tijd vandaag!

27. Bevestigen dat je op een afspraak zal zijn (in 2 delen riedelen)

Deel 1:

Waar spreken we af?

Waar spreken we af?

In het station?

In het station?

Okee, ik zal er zijn!

Okee, ik zal er zijn!

Deel 2:

Wanneer kom je dan?

Wanneer kom je dan?

Om half twee? Is dat goed?

Om half twee? Is dat goed?

Okee, ik zal er zijn!

Okee, ik zal er zijn!

28. Iemand wijzen op een hindernis op de weg /op de grond

Pas op! Pas op!
D'r ligt daar iets!
Pas op dat je niet valt!
Pas op! Pas op!
D'r ligt daar iets!
Pas op dat je niet valt!

*Toch wel een belangrijke taalfunctie: iemand wijzen op een gevaarlijke situatie!
En hoe frustrerend moet het niet zijn als je op zo'n moment de taal niet of onvoldoende beheerst om dat te doen!
Ik denk dat geen enkele cursist dit als "overbodige leerstof" zal beschouwen! Toch wordt daar vaak onvoldoende op geoefend.*

29. Een kind wijzen op een gevaarlijke situatie of handeling

Hé, pas op! Doe dat niet!

Dat is gevaarlijk, zeg!

Hé, pas op! Doe dat niet!

Stop daar nu eens mee!

Een variatie op de vorige riedel en meer in de vorm van een terechtwijzing wanneer iemand iets gevaarlijk doet.

30. Iemand hulp aanbieden

Kan ik u helpen?
Kan ik u helpen?
 Zeg het maar
 Zeg het maar
Kan ik u helpen?
Kan ik u helpen?
 als ik iets voor u kan doen!

“Zeg het maar als ik iets voor u kan doen!”

Hoe vaak wordt die zin niet gezegd? Toch is het een zeer moeilijke uitdrukking om te onthouden, vandaar mijn keuze om de zin in twee te splitsen en hem zo aan te brengen.

31. Iemand hulp aanbieden (2)

Zal ik dat doen voor u?
Zal ik dat doen voor u?
 Kom, laat mij dat doen!
 Kom, laat mij dat doen!
Zal ik dat doen voor u?
Zal ik dat doen voor u?
 Kom, laat mij dat doen!
 Kom, laat mij dat maar doen!

Een vrij moeilijke riedel qua ritme. Oefen het ritme daarom eerst in zonder de tekst en pas wanneer dit goed gaat, voeg je er de tekst aan toe.

32. Iemand een stoel of een zitplaats (in de bus / op de tram) aanbieden

Wilt u gaan zitten?
Wilt u gaan zitten?
 Hier, neem mijn stoel maar!

Wilt u gaan zitten?
Wilt u gaan zitten?
 Hier, neem deze plaats maar!

Wijs de cursisten er op dat je deze riedel op verschillende plaatsen kan gebruiken: in een wachtzaal van de dokter, in de bus of op de tram, op een feest, ...

33. Twijfel uitdrukken (als vraag) – advies vragen

Wat denk je?
Zou ik dat doen?
 Wat denk je?
 Zou ik dat doen?
Zou ik dat doen?
Zou ik dat doen?
 Wat denk je?
 Zou ik dat doen?

34. Iemand (die twijfelt) een positief advies geven

Natuurlijk moet je dat doen!
Natuurlijk moet je dat doen!
 Natuurlijk!
 Natuurlijk!
Natuurlijk moet je dat doen!

35. Twijfel uitdrukken (als antwoord)

Ik weet het zo niet!
Ik weet het zo niet!
 Zou je dat wel doen?

Ik weet het zo niet!
Ik weet het zo niet!
 Is dat wel een goed idee?

36. Reageren op een vraag om even te komen

Kan je eens komen?
Kan je eens komen?
 Momentje,
 ik kom meteen!
Kan je eens komen?
Kan je eens komen?
 Momentje,
 ik ben er zo!

37. Positief reageren op een vraag om onaangekondigd langs te komen

Stoor ik niet?
Stoor ik niet?
 Nee, hoor!
 Kom maar binnen!
Stoor ik niet?
Stoor ik niet?
 Nee, hoor!
 Geen probleem!

38. Negatief reageren op een vraag om aangekondigd langs te komen

Stoor ik niet?
Stoor ik niet?
 Eigenlijk wel!
 Eigenlijk wel!
Stoor ik niet?
Stoor ik niet?
 Eigenlijk wel!
 Eigenlijk wel!
Het past nu niet!
Het past nu niet!
 Kan het een and're keer?

39. Iets betreuren

Wat jammer, zeg!
Wat jammer, zeg!
Ik vind het echt zo jammer!
 Wat jammer, zeg!
 Wat jammer, zeg!
 Ik vind het erg voor jou!

40. Spijt uitdrukken

Het spijt me!
Het spijt me!
 Ik had dat niet moeten zeggen!
Het spijt me!
Het spijt me!
 Ik had dat niet moeten doen!

41. Iemand veel sterkte wensen

Zeg, veel sterkte, hé!
Ik vind het zo erg voor jou!
Zeg, veel sterkte, hé!
Kan ik iets voor je doen?

42. Iemand feliciteren en gelukwensen

Proficiat! Proficiat!
En veel geluk ermee!
Proficiat! Proficiat!
En veel geluk ermee!

43. Vragen om de doorgang vrij te maken

Pardon, mevrouw.
Mag ik passeren?
Pardon, meneer.
Mag ik eens door?
Pardon, mevrouw
Mag ik passeren?
Mag ik hier even door?

44. Iemand de doorgang geven

Kom maar, mevrouw!
Kom maar, meneer!
Ik laat u even door!
Kom maar, mevrouw!
Kom maar, meneer!
Ik laat u even door!

45. Vragen hoe laat het is

Hoe laat is het? Hoe laat is het?
Weet u hoe laat het is?
Hoe laat is het? Hoe laat is het?
Ik heb echt geen idee!

46. Aangeven dat je een woord niet (meer) weet

Hoe zeg je dat?
Hoe zeg je dat?
Hoe zeg je dat ook weer?
Hoe zeg je dat?
Hoe zeg je dat?
Ik weet het woord niet meer!

47. Checken of iemand je juist begrijpt

Versta je mij?
Versta je mij?
Begrijp je wat ik bedoel?
Versta je mij?
Versta je mij?
Begrijp je wat ik bedoel?

48. Waardering uitdrukken

Wow, da's lekker!
Wow, gezellig!
Wow, da's mooi!
Zo leuk!
Super!
Fantastisch!
Amai, zeg wel!
Ongelooflijk, zeg!

49. Afschuw uitdrukken

Bah, jakkes!
Dit is vreselijk!
Bah, zo afschuwelijk!
Zo slecht!
Zo saai!
Zo lelijk, zeg!
Ongelooflijk, zeg!

50. Een meningsverschil uiten

Ik ga niet akkoord met jou!
Nee, ik ga niet akkoord!
Ik ga niet akkoord met jou!
Dit kan echt niet voor mij!

51. Je kwaad maken

Ik ben het beu! Ik ben het beu!
Dit was de laatste keer!
Ik ben het beu! Ik ben het beu!
Het is genoeg geweest!

52. Vragen hoe een toestel werkt

Hoe werkt dat ding?
Hoe werkt dat ding?
Hoe werkt dat?
Hoe werkt dat?
Hoe zet je dat aan?
Hoe zet je dat aan?
Hoe werkt dat?
Hoe werkt dat?
Hoe zet je dat uit?
Hoe zet je dat uit?
Hoe werkt dat?
Hoe werkt dat?
Hoe werkt dat ding?
Hoe werkt dat ding?
Hoe werkt dat?
Hoe werkt dat?

53. Een defect melden

Wat is het probleem?
Wat is het probleem?
Hij werkt niet!
Hij werkt niet!
Is het kapot?
Is het kapot?
Het werkt niet!
Het werkt niet!

54. Geluidsoverlast melden

Wat een lawaai, zeg!
Wat een lawaai, zeg!
Kan het wat stiller, alstublieft?
Wat een lawaai, zeg!
Wat een lawaai, zeg!
Dit is niet te doen!

55. Een gesprek "onderbreken"

Sorry dat ik stoor,
Maar heb je even tijd voor mij?
 Sorry dat ik stoor,
 Maar ik moet dringend weg!

56. Een gesprek "op gang houden" (1) – (eerder dialectisch)

Allee (gij)!
Allee (gij)!
 Is 't echt?
 Is 't echt?
Dat meen je niet!
Dat meen je niet!
 Maar zég!
 Maar zég!
't Is niet waar, hé!
't Is niet waar, hé!

57. Een gesprek "op gang houden" (2)

Ja, ja! Dat is toch wat!
 Ja, ja! Wat kan je 'r aan doen?
Ja, ja! Dat is toch wat!
 Ja, ja! 't Is 't één en 't ander!

58. Een gesprek afsluiten

Sorry, ik moet er nu van door!
Het is al weer zo laat!
 Sorry, ik moet er nu van door!
 Tot volgende keer dan maar?
Sorry, ik moet er nu van door!
Het is al weer zo laat!
 Sorry, ik moet er nu van door!
 Tot volgende keer dan maar?